

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Географічний факультет

Кафедра економічної та соціальної географії

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ПРОБЛЕМИ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ

підготовки магістра

спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)

освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія. Економіка)

Силабус навчальної дисципліни складено

для денної та заочної форми навчання

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Проблеми суспільної географії» підготовки магістра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014.07 Середня освіта. (Географія), за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Географія. Економіка)

Розробник: к. геогр. н., доц. кафедри економічної та соціальної географії
Погребський Т. Г.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 5 від 15 грудня 2020 р.

Завідувач кафедри: Л. Ю. Матвійчук

проф. Матвійчук Л. Ю.

© Погребський Т. Г., 2020 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань: «01 Освіта / Педагогіка» Спеціальність: «014 Середня освіта. Географія» Освітньо-професійна програма (Спеціалізація): «Середня освіта (Географія. Економіка)» другий (магістерський) рівень освіти	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 180/6		Рік навчання – 1
		Семестр – 1-ий
		Лекції – 22 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) – 22 год.
	Самостійна робота – 124 год.	
	Консультації – 12 год.	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання	українська	

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань: «01 Освіта / Педагогіка»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 180/6	Спеціальність: «014 Середня освіта. Географія»	Рік навчання – 1
ІНДЗ: немає	Освітньо-професійна програма (Спеціалізація): «Середня освіта (Географія. Економіка)» другий (магістерський) рівень освіти	Семестр – 1-ий
		Лекції – 8 год.
		Практичні (семінарські) – 8 год.
		Самостійна робота – 142 год.
		Консультації – 22 год.
		Форма контролю: екзамен
Мова навчання	українська	

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Погребський Тарас Георгійович
Науковий ступінь	Кандидат географічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Доцент кафедри економічної та соціальної географії
Профайл	https://wiki.eenu.edu.ua/Погребський_Тарас_Георгійович
Телефон	+380994962521
e-mail	pogrebnyi.taras@eenu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен тиждень

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Проблеми суспільної географії», складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра, галузі знань «01 Освіта / Педагогіка»; спеціальності «014 Середня освіта. Географія»; освітньо-професійної програми «Середня освіта (Географія. Економіка)».

Дана навчальна дисципліна покликана сформувати системний виклад основних положень, понять та дефініцій, що розкривають зміст, головних проблем суспільної географії, що відображають сучасні особливості розвитку і функціонування її як галузі наукових знань. Вивчення дисципліни сприяє формуванню цілісної картини з теоретико-методологічних напрацювань суспільної географії; ознайомлення з проблемами теорій і методології суспільної географії; популяризація внеску суспільної географії у розвиток теоретичних і практичних напрацювань наук.

Пререквізити

Дисципліни першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння досліджуваної дисципліни: «Основи суспільної географії», «Соціальна географія» тощо.

Постреквізити

Дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення дисципліни, а також дисципліни вільного вибору.

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни: ознайомлення студентів з основними, актуальними проблемами суспільної географії, що відображають сучасні особливості розвитку і функціонування її як галузі наукових знань, класами цих проблем і шляхами їх розв'язання.

Основні завдання вивчення дисципліни: усвідомити сутність наукової проблеми; ознайомити з класами науково-методологічних, теоретичних, прикладних та методичних проблем; ознайомити з окремими видами проблем у кожному класі; розкрити досвід розв'язання цих проблем у світовій і вітчизняній науці; навчити студентів самостійно здійснювати пошук джерел інформації з тем програми дисципліни; навчити студентів самостійно визначити наукові, методичні і практичні проблеми з теми їх магістерської роботи.

Згідно з вимогами освітньо-кваліфікаційної програми студенти повинні **знати**: сутність наукової проблеми, групи наукових проблем СГ; розуміти проблему трьох типів об'єктів, структури і зв'язків СГ; теоретичні проблеми,

зокрема концепції і парадигми сучасної СГ, виникнення нових теорій і концепцій у сучасну постіндустріальну інформаційну епоху.

вміти: здійснювати суспільно-географічний аналіз, зокрема робити узагальнення, порівняння стосовно теоретико-методичних основ розвитку СГ; проблемно мислити щодо геопросторового буття і тенденцій розвитку сучасного суспільства.

Результати навчання (компетентності)

У результаті вивчення дисципліни студенти мають здобути наступні практичні навички та уміння:

Інтегральна компетентність (ІНТ): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії та економіки.

Загальні компетентності (ЗК): Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Навички міжособистісної взаємодії. Здатність працювати автономно. Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності (ФК): Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів. Знання і використання специфічних для географічних та економічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

Структура навчальної дисципліни денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Методичні та методологічні проблеми СГ						
Тема 1. Поняття методологічних проблем науки.	26	4	4	16	2	ДС, РК, ІРС/4
Тема 2. Проблема об'єктів СГ.	17	2	2	12	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 3. Проблеми простору і часу у СГ.	17	2	2	12	1	ДС, РК, ІРС/4
Тема 4. Проблеми конкретних об'єктів дослідження.	17	2	2	12	1	ДБ, ІРС/4
Тема 5. Проблеми структури і зв'язків СГ.	17	2	2	12	1	ДС, РК, ІРС/4
Модульна контрольна робота №1						Т / 30
Разом за модулем 1	94	12	12	64	6	50
Змістовий модуль 2. Теоретичні проблеми СГ						
Тема 6. Проблеми законів і закономірностей у СГ.	18	2	2	12	2	ДС, ІРС/4
Тема 7. Проблеми теорій і концепцій СГ.	17	2	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 8. Проблеми економіко-географічних і гео економічних теорій і концепцій.	17	2	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 9. Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій.	17	2	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 10. Конструктивні проблеми СГ.	17	2	2	12	1	ДС, РЗ, ІРС/4
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	86	10	10	60	6	50
Всього годин / Балів	180	22	22	124	12	100

Структура навчальної дисципліни заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Методичні та методологічні проблеми СГ						
Тема 1. Поняття методологічних проблем науки.	22	1	1	16	4	ДС, РК, ІРС/4
Тема 2. Проблема об'єктів СГ.	18	1	1	14	2	ДС, РК, ІРС/4
Тема 3. Проблеми простору і часу у СГ.	18	1	1	14	2	ДС, РК, ІРС/4
Тема 4. Проблеми конкретних об'єктів дослідження.	17	0,5	0,5	14	2	ДБ, ІРС/4
Тема 5. Проблеми структури і зв'язків СГ.	17	0,5	0,5	14	2	ДС, РК, ІРС/4
Модульна контрольна робота №1						Т / 30
Разом за модулем 1	92	4	4	72	12	50
Змістовий модуль 2. Теоретичні проблеми СГ						
Тема 6. Проблеми законів і закономірностей у СГ.	18	1	1	14	2	ДС, ІРС/4
Тема 7. Проблеми теорій і концепцій СГ.	18	1	1	14	2	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 8. Проблеми економіко-географічних і гео економічних теорій і концепцій.	18	1	1	14	2	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 9. Проблеми політико-географічних і геополітичних теорій і концепцій.	17	0,5	0,5	14	2	ДС, РЗ, ІРС/4
Тема 10. Конструктивні проблеми СГ.	17	0,5	0,5	14	2	ДС, РЗ, ІРС/4
Модульна контрольна робота №2						Т / 30
Разом за модулем 2	85	4	4	70	10	50
Всього годин / Балів	180	8	8	142	22	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Методи контролю: індивідуальне та фронтальне опитування, дискусія, модульний контроль за допомогою тестування, залік.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми роботи: індивідуальна, групова, фронтальна.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом та керівником курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;

- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Самостійно вивчати матеріал пропущеного заняття, за умов не виконання завдань практичних занять відпрацювати їх під керівництвом викладача та захистити у час передбачений графіком консультацій викладача.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до -50 %). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за дві модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування (максимум – 60 балів) та виконання завдань тем змістових модулів (максимум – 40 балів).

До модульної контрольної роботи допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу у т.ч. і матеріал самостійно, виконали практичні роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді тестування, завдання якого обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Тестове завдання кожної модульної контрольної роботи складається з 30 питань. За кожну правильну відповідь студент отримує 1 бал.

Рейтинг студента з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про організацію контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти...» у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

Якщо у підсумку виконання усіх видів навчальної роботи з даної дисципліни студент набирає не менше 75 балів, то вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни. У протилежному випадку, або за бажанням підвищити рейтинг, студент складає залік. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Залікова оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань.

На залік виносяться основні питання, типові та комплексні задачі, ситуації, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання практичних задач.

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Орієнтований перелік питань до екзамену

1. Місце, простір, розміщення. Поняття місця. Поняття простору. Абсолютний та відносний простір. Простір життєдіяльності. Виробництво простору. Публічний та приватний простір.
2. Поняття розміщення. Абсолютне та відносне розміщення. Географічне положення: site та situation. Абсолютний та відносний напрямок. Абсолютна та відносна відстань.
3. Розмір і масштаб. Принцип полі масштабності. «Гра масштабами».
4. Просторова структура та взаємозв'язок місць. Поняття просторового поширення. Щільність.
5. Градієнт щільності. Дисперсія. Концентрація. Паттерни. Зв'язність та доступність. Мережа. Повнота мережі. Відхилення напрямку.
6. Регіони. Поняття регіону. Просторові параметри, границі, ієрархічна впорядкованість.
7. Формальний (однорідний) регіон. Функціональний (модальний) регіон.
8. Перцепційний (вернакулярний) регіон.
9. Культура і культурна географія. Поняття культури в зарубіжній суспільній географії. Культура як навчена модель поведінки, як спосіб життя. Базові поняття географії культури: риси культури, культурний комплекс, культурний регіон, культурний простір, глобалізація.
10. Структура культури. Технологічна підсистема (артефакти).
11. Соціологічна підсистема (соціофакти).
12. Ідеологічна підсистема (ментіфакти). Поняття культурної інтеграції.
13. Концепція культурної екології. Енвайрнментальний детермінізм. Посибілізм. Пробабілізм. Поняття культурного ландшафту.
14. Теорії походження та просторової дифузії культури. Неолітична (агрокультурна) революція. Поняття осередку культури. Осередки поширення культури.
15. Культурна дивергенція та конвергенція. Багатолінійна еволюція. Просторова дифузія культури. S-крива дифузії. Стадії S-кривої дифузії.
16. Форми просторової дифузії. Дифузія поширення та переміщення. «Заразна» (контагіозна) дифузія. Ієрархічна дифузія. Зворотна ієрархічна дифузія. Стимулююча дифузія.
17. Бар'єри просторової дифузії. Акультурація та асиміляція. Транскультурація.
18. Народна та масова культура. Різноманіття народної культури. Народні будинки та народні традиції будівництва.
19. Архітектурна дифузія. Огороджування. Географія парканів. Традиційні системи землевпорядкування. Народні регіони. Однорідність масової культури. Регіоналізм масової культури.
20. Демографія та географія населення. Базові поняття географії населення: народжуваність, смертність, фертильність, природний приріст, час подвоєння, коефіцієнти демографічного навантаження та потенційної демографічної підтримки. Густина населення.

21. Демографічний вибух. Демографічні дані. Перепис населення.
22. Демографічні моделі. Модель демографічного переходу. Стадії моделі демографічного переходу.
23. Концепції другого та третього демографічного переходу. Модель демографічного рівняння. Прогнозування населення. Ефект демографічної інкреції.
24. Демографічні проблеми та урядова політика. Перенаселення. «Недонаселення». Оптимальне населення.
25. Теорія Томаса Мальтуса. Антимальтузіанська теорія: тези Естер Бозерап. Демографічна ємність території та перенаселення. Каїрський план. Неомальтузіанство. Корнукопіанство.
26. Етнічна географія. Етнічність. Етнічні провінції. Мобільність етнічних груп. Етнічна сегрегація. Поняття «плавильного котла».
27. Географія мови. Різноманіття мов. Зникаючі мови. Просторова дифузія мов. Бар'єри дифузії. Зміни мов.
28. Стандартні мови та діалекти. Лінгвістична географія. Піджин і креол. Піджинізація. Лінгва франка. Коїн. Коїнізація.
29. Мова, територіальність та ідентичність.
30. Географія релігії. Релігія і культура. Просторова дифузія релігій. Релігійні ландшафти. Культурно-просторові паттерни релігій. Релігійне різноманіття та сегрегація.
31. Поведінкова географія та теорії просторової поведінки. Головні фокуси поведінкової географії. Імажинальна, часова географія.
32. Сприйняття середовища. Сприйняття місця. Сприйняття природних ризиків. Зміст місця.
33. Топофілія. Топофобія. Безмісцевість. Безрегіональність. Ментальні карти. Мобільність та простір життєдіяльності.
34. Простори життєдіяльності та обізнаності. Просторово-часова призма. Просторово-часове стиснення.
35. Теорії просторової взаємодії. Перший закон географії Валдо Тоблера. Можливості, що втручаються.
36. Узагальнююча модель Ульмана. Компліментарність. Трансферабельність. Вимірювання просторової взаємодії.
37. Критична відстань. Затухання з відстанню. Тертя простору. Гравітаційна модель. Точка розриву. Потенціал взаємодії.
38. Соціальна взаємодія як функція відстані.
39. Міграційні теорії. Міграція як просторова поведінка. Причини міграції. Бар'єри міграції. Просторова несумісність.
40. Закони міграції Равенштайна. Модель «виштовхування-притягування». Зручність місця. Класифікація міграцій. Добровільні та насильницькі міграції. Вимушені міграції. Біженці та шукачі притулку.
41. Просторові моделі міграції. Покрокова міграція. Ланцюгова міграція. Міграція за каналами зв'язку. Зворотна міграція. Міграційне поле.

- Міграційний потік. Теорія першого ефективного поселення Вільбура Зелінського.
42. Предмет економічної географії та економічний розвиток. Типи економічних систем. Поняття економічного розвитку.
 43. Вимірювання економічного розвитку. Економічні та неекономічні індикатори. Пояснення економічної недорозвиненості.
 44. Первинний сектор. Теорії географії сільського господарства. Натуральне та комерційне сільське господарство.
 45. Екстенсивне та інтенсивне сільське господарство. Міське фермерство. Зелена революція. Модель Тюнена та її сучасне значення.
 46. Виробництво, транспортування та високі технології. Розміщення підприємств вторинного сектору. Теорії географії транспорту. Просторові паттерни світового виробництва.
 47. Теорії розміщення промисловості. Модель Вебера та її сучасне значення. Високотехнологічні паттерни. Четвертинний та п'ятинний сектори.
 48. Модель «центр-периферія». Теорія залежності. Теорія полюсів росту.
 49. Урбанізація та урбаністична географія. Урбаністична географія. Урбанізація як розбудова міст.
 50. Нездорова урбанізація. Урболандшафт. Базові функції міст. Походження міст. Розміщення міст. Фактори місцезположення. Еволюція міст. Агломерація. Конурбація. Мегалополіс.
 51. Світові та глобальні міста. Світова модель зростання міст. Урбанізація та економічний розвиток.
 52. Системи міст. Теорія центральних місць. Ієрархія міст. Теорія «найпершого» міста. Закон «найпершого» міста Джеферсона. Індекс першості Правило «ранг-розмір» Ціпфа.
 53. Просторова морфологія міст. Внутрішня морфологія міст. Моделі міського землекористування та густота населення міських територій.
 54. Конкурнеція за простір. Крива орендної ставки. Просторова морфологія західних та незахідних міст.
 55. Модель концентричних зон. Секторна модель. Багатоядерна модель. Центральний діловий район міста. Даунтаун.
 56. Зелений пояс. Хінтерланд. Субурбія. Субурбанізація. Контрурбанізація. Неконтрольований розвиток міст. «Окраїнні міста».
 57. Галактичні метрополіси. Скваттерні поселення. Джентрифікація. Міське планування. Партиципативне міське планування.
 58. Держави, кордони та політична географія. Політична організація простору. Політична організація та геополітика.
 59. Держава та нація. Національна держава. Багатонаціональна держава. Бездержавна нація. Місто-держава. Сучасна держава.
 60. Буферні держави та буферні зони. Сфери впливу. Супранаціоналізм.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Навчальна дисципліна оцінюється за 100 бальною шкалою. Переведення балів внутрішньої 100 бальної шкали в національну шкалу здійснюється наступним чином:

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна література

1. Голиков А. П., Олійник Я. Б., Степаненко А. В. Вступ до економічної та соціальної географії. – К., 1997.
2. Топчієв О. Г. Основи суспільної географії. Одеса, 2009.
3. Шаблій О.І. Основи суспільної географії.–Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012.–296 с.
4. Fellmann J.D., Bjelland M.D., Getis A., Gettis J. Human Geography: Landscapes of Human Activities. – McGraw Hill Publishers, 2010. – 512 p.
5. Fouberg E.H., Murphy A.B., de Blij H. J. Human Geography: People, Place, and Culture. New York: John Wiley, 2010. – 544 p.
6. Hubbard Ph., Kitchin R., Valentine G. (eds.). Key Texts in Human Geography. – London: SAGE. – 236 p.
7. Kuby M., Harner J., Gober P. Human Geography in Action. – New York: John Wiley, 2010. – 560 p.

Допоміжна література

1. Блій Г. де, Муллер П. Географія: світи, регіони, концепти / Пер. з англ.; Передмова та розділ “Україна” О. І. Шаблія.–К.: Либідь, 2004.–740 с.
2. Луцишин П. В., Клімонт Д., Луцишин Н. П. Територіальна організація суспільства (основи теорії). – Луцьк: Вежа, 2001. – 334 с.
3. Новітня українська суспільна географія. Хрестоматія. / Упорядник О. Шаблій. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 1008 с.
4. Розміщення продуктивних сил / За ред. проф. Є. Качана. – К., 2000.
5. Соціально-економічна географія світу / За ред. С. П. Кузика.–Львів: Світ, 2002.–672 с.
6. Соціально-економічна географія України / За ред. О. І. Шаблія. – 2 вид, перероб і доп. – Львів: Світ, 2000.–680 с.

7. Топчієв О. Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с
8. Aitken S., Valentine G. Approaches to Human Geography. London: SAGE Publications, 2006. – 349 p.
9. Anderson K., Domosh M., Pile S., Thrift N. (eds.). Handbook of Cultural Geography. – London: Sage Publ., 2002. – 580 p.
10. Clark G.L., Feldman M.P., Gertler M.S. (eds.). The Oxford Handbook of Economic Geography. – Oxford: Oxford Univ. Press, 2000. – 742 p.
11. Del Casino JR. V.J., Thomas M., Cloke P. Panelli R. (Eds). A Companion to Social Geography. – John Wiley & Sons, 2011. – 568 p.
12. Duncan J.S., Johnson N.C., Schein R.H. (eds.). A Companion to Cultural Geography. – Oxford: Blackwell Publishing Ltd, 2004. – 529 p.
13. Gregory D., Johnston R., Pratt G., Watts M., Whatmore S. (eds.). Dictionary of Human Geography. – Blackwell Publ., 2009. – 1052 p.
14. Hall T. Urban Geography. – London: Routledge, 2006. – 198 p.
15. Knox P., Pinch S. Urban Social Geography. – London: Pearson, 2010. – 373 p.
16. Rubenstein J.M. The Cultural Landscape: An Introduction to Human Geography. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Education, 2010. – 510 p.
17. Smith S.J., Pain R., Marston S.A., Jones J.P. (eds). The SAGE Handbook of Social Geographies. – London: SAGE Publications, 2010. – 614 p.
18. Warf B. (ed.). Encyclopedia of Human Geography. – Thousand Oaks: Sage Publ., 2006. – 616 p.